

Sprawa C-280/22**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym na podstawie art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

25 kwietnia 2022 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Raad van State (Belgia)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

8 kwietnia 2022 r.

Strona skarżąca:

1. VZW KINDERRECHTENCOALITIE VLAANDEREN
2. VZW LIGA VOOR MENSENRECHTEN

Strona przeciwna:

Belgische Staat (państwo belgijskie)

Przedmiot postępowania głównego

Skarga ma na celu stwierdzenie nieważności koninklijk besluit van 10 december 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten en het koninklijk besluit van 19 april 2014 aangaande de identiteitskaarten afgegeven door de consulaire beroepsposten (dekretu królewskiego z dnia 10 grudnia 2019 r. zmieniającego dekret królewski z dnia 25 marca 2003 r. o dowodach osobistych oraz dekret królewski z dnia 19 kwietnia 2014 r. w sprawie dowodów osobistych wydawanych przez urzędy konsularne).

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy ważności art. 3 ust. 5 i 6 oraz art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

2019/1157 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się, rozpatrywanych w związku z decyzją wykonawczą Komisji C(2018)7767 z dnia 30 listopada 2018 r. określającą specyfikację techniczną jednolitego wzoru dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich i uchylającą decyzję C(2002)3069. Podstawę prawną wystąpienia do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym stanowi art. 267 pierwszy akapit lit. b) TFUE.

Pytanie prejudycjalne

Czy art. 3 ust. 5 i 6 oraz art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1157 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się rozpatrywane w związku z decyzją wykonawczą Komisji C(2018)7767 z dnia 30 listopada 2018 r. określającą specyfikację techniczną jednolitego wzoru dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich i uchylającą decyzję C(2002)3069 są ważne i zgodne z art. 16 TFUE oraz – w przypadku art. 3 ust. 5 i 6 – z art. 21 TFUE, jak również z art. 7, 8 i 52 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w związku z:

– art. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 25, 32, 35 i 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,

– art. 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 27 i 28 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, swobodnego przepływu tych danych i oraz uchylenia decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiS,

– art. 1, 2, 3, 4, 5, 10, 28, 42 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE,

w zakresie, w jakim art. 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) 2019/1157 wymagają przechowywania dwóch odcisków palców posiadacza dokumentu, w formacie cyfrowym, na nośniku danych, w który wyposażony jest dowód tożsamości

oraz w zakresie, w jakim art. 3 ust. 5 i 6 oraz art. 14 rozporządzenia (UE) 2019/1157 w związku z załącznikiem III do wyżej wymienionej decyzji

wykonawczej Komisji C(2018)7767 z dnia 30 listopada 2018 r. wymagają przechowywania danych daktyloskopijnych na dowodach osobistych i dokumentach pobytowych, o których mowa w art. 2 lit. a) i c), w formie cyfrowego obrazu odcisków palców na elektronicznym mikroprocesorze wykorzystującym technologię RFID z możliwością bezprzewodowego/bezstykowego odczytu?

Powołane przepisy prawa Unii

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1157 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się (zwane dalej „rozporządzeniem 2019/1157”), w szczególności jego art. 3 ust. 5 i 6 oraz art. 14

Decyzja wykonawcza Komisji C(2018)7767 określająca specyfikację techniczną jednolitego wzoru dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich i uchylająca decyzję C(2002)3069

Europejska konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (zwana dalej „EKPC”), w szczególności jej art. 8

Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (zwana dalej „kartą”), w szczególności jej art. 7, 8, 52

Konwencja o prawach dziecka, a w szczególności jej art. 3, 8 i 16

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwane dalej „rozporządzeniem 2016/679”), w szczególności jego art. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 25, 32, 35 i 36

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiSW (zwana dalej „dyrektywą 2016/680”), w szczególności jej art. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 27, 28 i 29

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia

rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (zwane dalej „rozporządzeniem 2018/1725”), w szczególności jego art. 1, 3, 4, 5, 10 i 42

Przywołane przepisy prawa krajowego

Wet van 25 november 2018 houdende diverse bepalingen met betrekking tot het Rijksregister en de bevolkingsregisters (ustawa z dnia 25 listopada 2018 r. obejmująca różne przepisy dotyczące rejestru krajowego oraz ewidencji ludności) (zwana dalej „ustawą z dnia 25 listopada 2018 r.”), w szczególności jej art. 27

Wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten (ustawa z dnia 19 lipca 1991 r. o ewidencji ludności, dowodach osobistych, kartach cudzoziemca i dokumentach pobytowych) (zwana dalej „ustawą z dnia 19 lipca 1991 r.”), w szczególności jej art. 6

Koninklijk besluit van 10 december 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten en het koninklijk besluit van 19 april 2014 aangaande de identiteitskaarten afgegeven door de consulaire beroepsposen (dekret królewski z dnia 10 grudnia 2019 r. zmieniający dekret królewski z dnia 25 marca 2003 r. o dowodach osobistych oraz dekret królewski z dnia 19 kwietnia 2014 r. w sprawie dowodów osobistych wydawanych przez urzędy konsularne) (zwany dalej „zaskarżonym dekretem królewskim”), w szczególności jego art. 4 i 5

Koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten (dekret królewski z dnia 25 marca 2003 r. o dowodach osobistych)

Grondwet (konstytucja belgijska), a w szczególności jej art. 10, 11, 22, 22 bis, 33, 37, 105, 108 i 159

Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (ustawa z dnia 30 lipca 2018 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych) (zwana dalej „ustawą z dnia 30 lipca 2018 r.”), w szczególności jej art. 2, 4, 5, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 58, 59 i 60

Przywołane orzecznictwo krajowe

Grondwettelijk hof (belgijski trybunał konstytucyjny), wyrok nr 2/2021 z dnia 14 stycznia 2021 r.

Przywołane orzecznictwo Unii

Wyrok z dnia 6 grudnia 2005 r., C-461/03 Gaston Schul Douane-expediteur, EU:C:2005:742

Sprawa C-61/22 [Landeshauptstadt Wiesbaden], aktualnie zawisła przed Trybunałem

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i postępowania głównego

- 1 Złożona w dniu 18 lutego 2020 r. skarga ma na celu doprowadzenie do stwierdzenia nieważności zaskarżonego dekretu królewskiego.
- 2 Rozporządzenie 2019/1157 stanowi, że dowody osobiste muszą być wyposażone w nośnik danych o wysokim stopniu zabezpieczenia, który zawiera wizerunek twarzy posiadacza dokumentu i dwa odciski palców w formatach cyfrowych. W odniesieniu do pobierania identyfikatorów biometrycznych państwa członkowskie stosują specyfikacje techniczne określone w decyzji wykonawczej C(2018)7767 (art. 3 ust. 5). Nośnik pamięci musi mieć wystarczającą pojemność i być odpowiedni do zagwarantowania integralności, autentyczności i poufności danych bezstykowych. Państwa członkowskie wymieniają się informacjami niezbędnymi do uwierzytelnienia nośnika danych oraz do dostępu do danych biometrycznych i ich weryfikacji (art. 3 ust. 6). Komisja określa dodatkowe specyfikacje techniczne w celu zapewnienia, w stosownych przypadkach, aby dowody osobiste i dokumenty pobytowe były zgodne z przyszłymi minimalnymi normami dotyczącymi zabezpieczeń (art. 14). Rozporządzenie 2019/1157 ma zastosowanie od dnia 2 sierpnia 2021 r. (art. 16).
- 3 Ustawę z dnia 19 lipca 1991 r. zmieniono ustawą z dnia 25 listopada 2018 r. W szczególności art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 1991 r. zmieniono artykułem 27 ustawy z dnia 25 listopada 2018 r. Artykuł 6 § 2 ust. 3 uzupełniono o wymóg określający, że dowody osobiste i karty cudzoziemca muszą także zawierać następujące dane osobowe do odczytu elektronicznego: cyfrowy obraz odcisków palców wskazującego palca lewej ręki i prawej ręki posiadacza lub, w przypadku inwalidztwa lub niezdolności do pracy, innego palca każdej ręki. Król określa warunki i szczegółowe zasady pobierania cyfrowego obrazu odcisków palców. Artykuł 27 ustawy z dnia 25 listopada 2018 r. stanowił przedmiot pięciu skarg o stwierdzenie nieważności przed Grondwettelijk Hof (trybunałem konstytucyjnym), wśród których znajdowała się skarga złożona przez drugiego skarżącego. Orzeczeniem nr 2/2021 z dnia 14 stycznia 2021 r. skargi te zostały oddalone.
- 4 Zaskarżony dekret królewski wprowadza w życie rozporządzenie 2019/1157 oraz ustawę z dnia 25 listopada 2018 r. Artykuł 4 zaskarżonego dekretu królewskiego zmienia art. 3 dekretu królewskiego z dnia 25 marca 2003 r. Artykuł 3 § 1 stanowi, że dowód osobisty zawiera dwa elektroniczne chipy i dwuwymiarowy kod kreskowy. Nowy art. 3 § 5 przewiduje między innymi, że odciski palców poddaje się cyfryzacji z inicjatywy władz samorządowych gminy w drodze zastosowania czujników doraźnych oraz że służby rejestru krajowego w bezpieczny sposób przesyłają cyfrowy obraz tych odcisków do producenta dowodów osobistych w celu elektronicznego naniesienia ich na dowody.

Artykuł 5 zaskarżonego dekretu królewskiego przewiduje wprowadzenie do tekstu królewskiego dekretu z dnia 25 marca 2003 r. artykułu 3/1 o następującym brzmieniu: *„Artykuł 3/1. Gdy posiadacz dowodu osobistego lub karty cudzoziemca stawia się przed władzami samorządowymi gminy, po raz pierwszy przed sporządzeniem dokumentu podstawowego zgodnie z art. 3 §3 i następnie w celu jego odebrania, przed wydaniem dokumentu urzędnik władz gminy sprawdza, czy osoba stawiająca się przed okienkiem rzeczywiście jest posiadaczem dokumentu, przede wszystkim poprzez dokonanie wizualnego porównania twarzy z fotografią oraz porównania odcisków palców tej osoby z tymi, które znajdują się na dokumencie, o ile zostały one na nim zapisane. Wrazie wątpliwości co do tożsamości posiadacza dokumentu, dokumentu nie wydaje się, dopóki nie ma pewności co do tożsamości posiadacza”.*

Najważniejsze argumenty stron w postępowaniu głównym

- 5 W swoich dwóch zarzutach skierowanych przeciwko art. 4 zaskarżonego dekretu królewskiego oraz – w przypadku pierwszego zarzutu – przeciwko art. 5 tegoż dekretu, skarżący podnoszą naruszenie art. 8 EKPC, art. 7, 8 i 52 Karty, art. 3, 8 i 16 Konwencji o prawach dziecka, art. 10, 11, 22, 22 bis, 33, 37, 105, 108 i 159 Grundwet, art. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 25, 32, 35 i 36 rozporządzenia 2016/679, art. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 27, 28 i 29 dyrektywy 2016/680, art. 2, 4, 5, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 58, 59 i 60 ustawy z dnia 30 lipca 2018 r., art. 1, 3, 4, 5, 10, 42 rozporządzenia 2018/1725, jak również istotnych lub przewidzianych pod rygorem nieważności wymogów formalnych, „w szczególności brak wymaganej przez prawo podstawy do wydania zaskarżonego dekretu”.
- 6 W pierwszym zarzucie skarżący wskazują zasadniczo, że zaskarżony dekret królewski opiera się na rozporządzeniu 2019/1157 (część pierwsza) i art. 6 ustawy z dnia 25 listopada 2018 r. (część druga), ale że te nie stanowią właściwej podstawy dla zaskarżonego dekretu. Zarówno bowiem rozporządzenie 2019/1157, jak i art. 6 ustawy dnia 25 listopada 2018 r. stanowią nieproporcjonalną ingerencję w „prawo do ochrony prywatności”. W drugim zarzucie skarżący podnoszą zasadniczo, że zaskarżony dekret królewski opiera się na rozporządzeniu 2019/1157, jednak że nie stanowi ono właściwej podstawy dla zaskarżonego dekretu. Według nich rozporządzenie to narusza prawo do ochrony prywatności, ponieważ nie zapewnia integralności i poufności przetwarzanych danych daktyloskopijnych.

Zwięzłe uzasadnienie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 7 Zarzuty pierwszy i drugi są oparte na nieważności rozporządzenia 2019/1157, która pozbawiałaby zaskarżonego dekretu królewskiego podstawy prawnej.
- 8 Z racji tego, że to właśnie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a nie sąd krajowy, jest co do zasady sądem właściwym do stwierdzenia potencjalnej nieważności aktów prawnych Unii, sąd odsyłający kieruje sformułowane wyżej

pytanie do Trybunału Sprawiedliwości w celu wydania przez niego orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

- 9 Sąd odsyłający zauważa, że skarżący wskazali na to, iż podobne pytanie zostało skierowane do Trybunału w sprawie C-61/22, obecnie zawisłej przed Trybunałem Sprawiedliwości.

DOKUMENT ROBOCZY